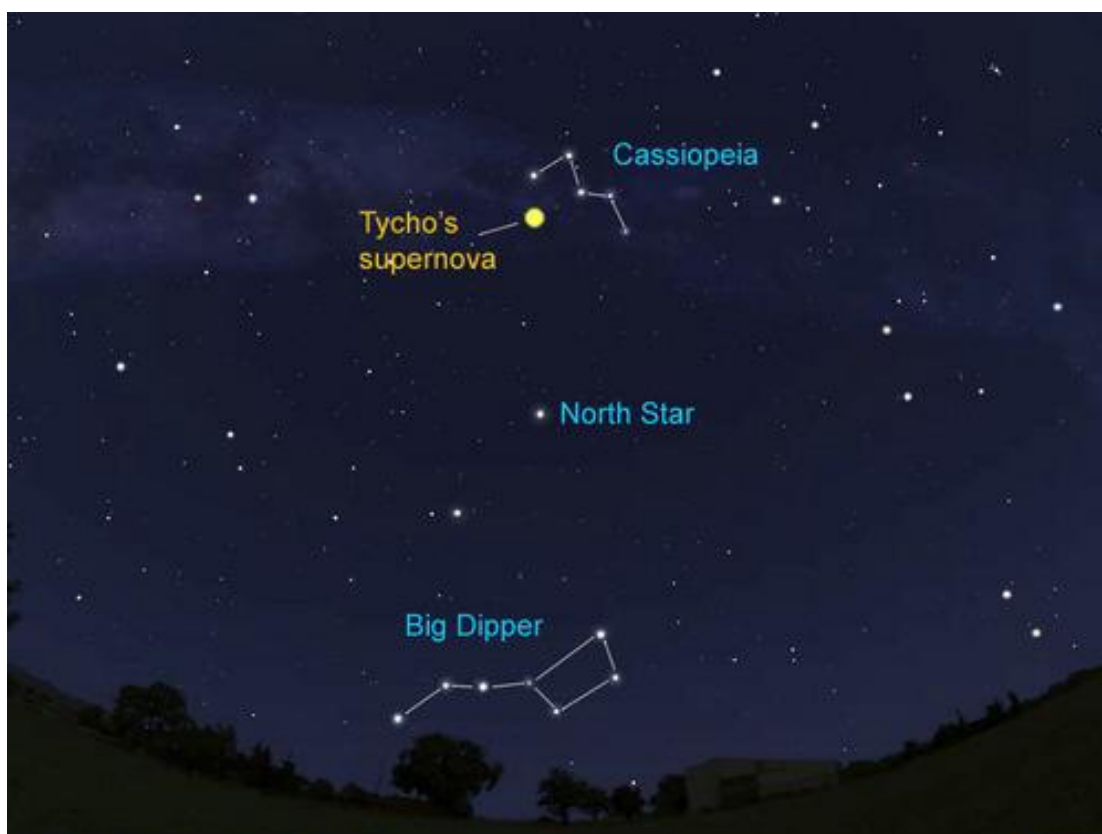


Pravijo, da je slavni danski astronom Tycho Brahe (1546–1601) pred svojimi številnimi sodelavci in učenci, ko je bil ves prevzet od nenavadnega in nenadnega nebesnega prizora – vzbuha zvezde, ki ga je opazil zvečer 11. 11. 1572 v ozvezdju Kasiopeja, na glas zavpil: „Ne bomo je spustili z vida, dokler ne ugasne.“ To se je zgodilo. Zvezdo so opazovali do izginotja. Pozneje je iz natančnih opazovanj ugotovil, da se začasni vzbuha zvezde ni zgodil v ozračju ali blizu Zemlje, ampak daleč v vesolju. S tem je tudi ovrigel prastaro, še antično dogmo o stalnosti oz. nespremenljivosti zvezdnega neba.

Kdo je „izumil“ besedo *nova* (zvezda)

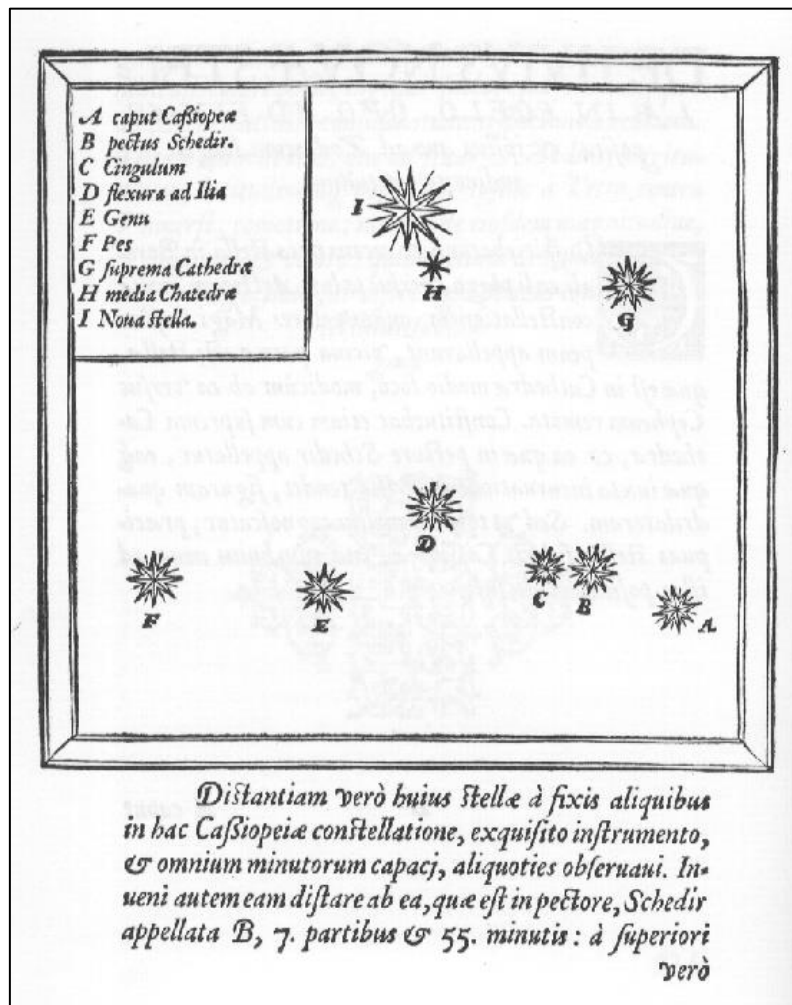
Za splošno izobrazbo.

Nenadni izbruh (eksplozijo) svetle zvezde v Kasiopeji je Brahe opisal v svoji znameniti knjigi *De Nova Stella (O novi zvezdi, 1573)*. Mesec dni je zvezda menda sijala tako močno, da je bilo ob njeni svetlobi možno brati celo ponoči. Več mesecev je bila vidna s prostim očesom, nekaj časa tudi podnevi. Potem je njena svetloba polagoma slabela in zvezda je ugasnila.



Lega Tycho Brahejeve zvezde – supernove, ki je zasijala v ozvezdju Kasiopeja leta 1572. Seveda Brahe ni bil edini, ki jo je opazoval, bil pa je edini, ki je o njej najobširneje poročal. *Slika je s spleta.*

Ime *nova* (zvezda) je torej v astronomijo uvedel Tycho Brahe. Od tega časa s tem imenom imenujejo vsako zvezdo, ki izbruhne tam, kjer prej ni bilo videti nobene zvezde (a je vseeno bila tam). Zvezde z zelo veliko maso in zato z zelo močnim izbruhom se zelo razlikujejo od navadnih nov. Po jakosti izbruha jih lahko prekosijo tudi milijonkrat in še več. Te, posebno svetle nove, so pozneje začeli imenovati *supernove* (zvezde). Pri tem je treba povedati, da je bila zvezda, ki ji je Tycho Brahe nadel ime *nova*, pravzaprav supernova, kar so ugotovili šele v 20. stoletju.



**Opazovana ‚Nova Stella 1572‘, kot jo je narisal Tycho v svoji knjigi.
Slika je s spleta.**

Šele današnja radijska in rentgenska astronomija sta na mestu opisanega zvezdnega izbruha odkrili meglico, ki priča o nekdanji velikanski eksploziji zvezde. Veliko več o tej supernovi lahko preberete na internetu. Tu smo povedali le drobec zgodbe o njej. Gre pa za prvo zabeleženo opazovanje kake supernove v Evropi.